

A Fővárosi Ítéletábra a dr. Bodolai László (fél címe 1.) ügyvéd által képviselt dr. felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a dr. Nagy János ügyvéd (fél címe 2.) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen jogsértő fényképek eltávolítása miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. szeptember 8. napján kelt 33.P.23.662/2016/5. számú ítélete ellen az alperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes az általa kiadott ...hu internetes honlapon 2016. július 6-án „A házkutatás után ... egy alkotmánybíróval egyeztetett! Fotók!” címmel újságcikket tett közzé a felperessel kapcsolatban. A cikkhez felperest is ábrázoló fényképfelvételeket is mellékel, melyeket a cikk szerint egy olvasójuk készített.

A felperes keresetében kérte, hogy az elsőfokú bíróság kötelezze az alperest a hivatkozott cikkben megjelentetett fényképfelvételek eltávolítására és törlésére, továbbá kérte, hogy az alperest a további jogsértéstől tiltsa el. Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a fényképet együtt kell vizsgálni a cikkel. Ebben az esetben egy alkotmányos jog ütközik egy személyiségi joggal. Két közismert ember, két közszereplő találkozott, akiknek a nyilvános közéleti szereplése esetén nem kell az engedélye a fénykép felhasználásához. Ezzel összefüggésben hivatkozott a 28/2014. (IX. 29.) AB határozatban foglaltakra.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 5 napon belül a ...hu internetes oldalon 2016. július 6-án „A házkutatás után ... egy alkotmánybíróval egyeztetett! Fotók!” címmel megjelentetett cikkben a felperesről közölt fényképeket távolítsa el és törölje, az alperest a további jogsértéstől eltiltotta.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 38.100 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 36.000 forint eljárás illetéket.

Az elsőfokú bíróság döntését a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 346/A. § (1) bekezdésére, a Pp. 346/B. § (1) bekezdésére, a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:48. § (1) és (2) bekezdéseire, a Ptk. 2:51. § (1) bekezdésére, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdésére alapította.

A rendelkezésre bocsátott bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján mérlegelve azt állapította meg, hogy a felperesről, annak tudta nélkül készítették a fényképfelvételeket, melyek nem közszereplése alkalmával készültek. Indokolása szerint a fényképfelvételek közzétételéhez szükséges volt a felperes hozzájárulása. Kifejtette, hogy ha a felperes közszereplő mivolta nem vitás, a tűrési kötelezettsége akkor is kizárólag a közszereplésekre korlátozódik, márpedig jelen esetben nem közszereplése alkalmával készült a fénykép, ezért az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperesi védekezést. Mindezek alapján a keresettel egyezően marasztalta az alperest.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést.

Fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének teljes elutasítását. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem érintette az elsőfokú eljárásban ismertetett jogi álláspontjukat.

Kiemelte, hogy a fényképfelvétel felhasználás jogosságának vizsgálata nem választható el az azt kísérő közléstől, az érintett cikk tartalmától. Figyelembe kell venni, hogy a cikk arról szólt, hogy a felperes, mint Magyarország egyik befolyásos üzletembere, bankvezére, médiamogulja, kormánytagok barátja, egy másik közszereplővel, dr. ...nal, az Alkotmánybíróság egyik tagjával, nyilvános helyen találkozott, és egyeztetett. A cikknek aktualitást adott az a körülmény, hogy a felperes a nyári belpolitikai viták egyik központi szereplőjévé vált, környezetében nyomozás indult és hónapokon keresztül, napi rendszerességgel jelentek meg a sajtóban róla szóló cikkek. Az a körülmény, hogy a felperes egy korábbi miniszterrel, az Alkotmánybíróság jelenlegi tagjával találkozott, nyilvános helyen egyeztetett, alperes megítélése szerint olyan téma, amely vitán felül közérdeklődésre tart számot. A sajtónak kötelessége az ilyen helyzetekről a nyilvánosságot tájékoztatnia.

Az Alkotmánybíróság 28/2014. (IX. 29.) AB határozatának [44] bekezdésére hivatkozva kiemelte, hogy a jelenkor történéseinek bemutatásához fűződő érdek, mint a fényképfelvétel engedély nélküli nyilvánosságra hozatalának az alkotmányos alapja, általában nem érvényesül akkor, amikor a képen csak egyetlen egy személy látható. Ilyenkor a sajtószabadság és a méltóság-védelmen alapuló képmáshoz való jog közötti érdekütközést egyedi mérlegeléssel kell feloldani, és azt kell vizsgálni, hogy a személy képmása ennek nyilvánosságra hozatala a jelenkor történéseinek bemutatása, illetve közhatalom gyakorlása szempontjából közérdeklődésre számot tartó tájékoztatás körébe tartozik-e. A 7/2014. (III. 7.) AB határozat [31] bekezdéséből kiemelte, hogy a közéleti szereplők, különösen a politikusok tekintetében, olyan eset is előfordulhat, amikor a közügyek megvitatásához fűződő speciális körülmények között nem csupán magával a közszerepléssel, hanem az érintett magánéletével kapcsolatban is figyelembe kell venni a közvélemény tájékozódáshoz való jogát.

Az alperes megítélése szerint a nyilvános helyen készült, nem sértő, az érintett személyt tárgyilagosan ábrázoló felvétel nyilvánosságra hozható engedély nélkül, ha az a közérdeklődésre számot tartó tudósításhoz kapcsolódik, a jelenkor eseményeiről való szabad tájékoztatásához kötődik. Jelen esetben a felvétel nyilvános helyen készült, a felperest tárgyilagosan ábrázolja, felperes emberi méltóságát nem sérti és egy kiemelt társadalmi téma megvitatásához járul hozzá, ahhoz szolgál illusztrációként. A felperes és dr. ... nyilvános találkozása a közelmúlt közéleti eseményeinek a figyelembe vételével olyan eseménynek minősül, amely a közérdeklődésre számot tartó tájékoztatás körébe tartozik, amely kapcsán a közvéleményt tájékoztatni szükséges, ezért a kereset nem megalapozott.

Fellebbezés kiegészítésében a 17/2016 (X. 20.) AB határozatra hivatkozva kiemelte, hogy a képmáshoz fűződő jog közötti érdekütközést egyedi mérlegeléssel kell feloldani és azt kell

vizsgálni, hogy a személy képmásának nyilvánosságra hozatala a jelenkor történéseinek bemutatását célozza-e, és a közhatalom gyakorlása szempontjából közérdeklődésre tart-e számot. Az írás témája az volt, hogy a felperes házkutatás után egyeztetett egy alkotmánybíróval, alperes ezen hír alátámasztására tett közzé képeket a hitelesség alátámasztása érdekében.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Hivatkozott arra, hogy az alperes védekezésében felhozott alkotmánybíróági határozatok a rendőrökről készült fotókkal kapcsolatosak, jelen esetben lesifotós felvételekről van szó, amit alátámaszt, hogy a két szóban forgó személy különvált és mindkettőről tudtak külön helyszínen felvételt készíteni, tehát nem egy ember készítette a fotókat. Ezzel az üggyel nem a média, hanem egy érdekcsoporthoz tartozó médiumok foglalkoztak. Előadta, hogy az ügy másik érintettje tekintetében a Fővárosi Ítéletábra már elmarasztaló határozatot hozott az alperessel szemben.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a másodfokú bíróság a döntésével egyetértett az indokok alábbi kiegészítésének figyelembe vétele mellett.

Helyesen indult ki az elsőfokú bíróság abból, hogy a Ptk. 2:48. § (1) bekezdés alapján az érintett személy képmásáról való felvétel elkészítéséhez és felhasználásához az érintett hozzájárulása szükséges. Egyetértett a másodfokú bíróság azzal a következtetéssel is, hogy a felperes a felvételen nem közszereplői megnyilvánulás során látható, ezért a Ptk. 2:48. § (2) bekezdésére figyelemmel sincs lehetőség a hozzájárulás mellőzésére a képmása felhasználása során.

Az alperes ugyanakkor helytállóan hivatkozott arra, hogy az általa megjelölt AB határozatok a közügyek szabad megtárgyalhatósága érdekében tágabb körben teszik lehetővé az érintett hozzájárulása nélküli képmás közlését, nemcsak abban az esetben, ha közszereplőként lép fel.

A Ptk. 2:44. § értelmében a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja. A strasbourgi bírósági gyakorlat sem ad általános felhatalmazást arra, hogy egy közéleti szereplőről nyilvános helyen készült felvétel közérdeklődésre számot tartó okra hivatkozással további mérlegelés nélkül felhasználható legyen. A mérlegelés főbb szempontjait a von Hannover kontra Németország [(no. 2. (40660/08) és (60641/08)] ítéletben foglalt megállapítások rögzítik [95-113]. Ezek alapján a legfontosabb, de nem kizárólagos szempont, hogy a közlés hozzájárul-e közérdeklődésre számot tartó ügy megvitatásához. További kiemelt szempontok, hogy mennyire ismert a személy, mi a közlés témája, milyen körülmények között készült a felvétel, mi volt az érintett korábbi magatartása. A 7/2014. (III. 7.) AB határozat indokolásának [56] bekezdése értelmében a véleményszabadság és a személyiségvédelem kollízióját összetett szempontrendszerrel kell feloldani.

Mindebből az következik, hogy az alperes által hivatkozott AB határozatok értelmében a felvétel közzététele a jogosult képmásához fűződő, törvény által védett rendelkezési jogát csak a közügyek megtárgyalhatósága érdekében szükséges mértékben, azzal arányosan korlátozhatja. Ennek alapjogi mérlegelésénél az alkotmánybíróági és a strasbourgi gyakorlatra is tekintettel figyelembe kell venni a közlés tárgyát, a cikk egészét, valamint azt, hogy a felvételek mit és hogyan ábrázolnak, nem csupán azt, hogy azok megalázó helyzetben láttatják-E a felperest, sértik-e az emberi méltóságot vagy sem. A magánszférát érintő felvételek fokozottabb védelmet élveznek, mint a közéleti szereplés során készült felvételek, az előbbieket bemutatásához nyomtatékosabb indok szükséges.

Helyesen hivatkozott az alperes arra, hogy a felperes, mint jelentős nagyvállalkozó, bankár, illetve médiamogulnak nevezett személy közérdeklődésre számot tartó ügyekben, vele kapcsolatos eljárások miatt reflektor fénybe került, a közéleti szereplőkhöz hasonló, fokozottabb tűrési kötelezettsége állt fenn. A cikk témája pedig a cikk egészére figyelemmel közérdeklődésre számot tartó üggyel, A nála történt házkutatással és egy alkotmánybíróval való találkozással volt kapcsolatba hozható. Ugyanakkor ez önmagában nem igazolja egy utcán, tudomás és engedély nélkül készült a felperest egyedül, illetve egy másik, nem közéleti szereplő személlyel együtt egyediesítetten ábrázoló felvétel bemutatását.

A felperes személye közérdeklődésre számot tartó ügyben az érdeklődés homlokterébe került, azonban nem a közhatalommal, hanem a gazdasági hatalommal összefüggésben minősülhet közéleti szereplőnek, ismertsége szűkebb körű, média megjelenése nem tekinthető gyakorinak. Bár e vonatkozásban a hivatkozott AB határozatok alapján fokozottabb tűrési kötelezettsége van, tűrési kötelezettsége nem azonos egy politikai, vagy közhatalommal rendelkező személy tűrési kötelezettségével. Nem olyan közéleti szereplő, akinek a perbeli fényképfelvételek hozzájárulás nélküli közzétételét alapos ok nélkül el kellene viselnie.

A perbeli esetben a cikk tárgya az, hogy egy szemtanú látta, amint a felperes és egy alkotmánybíró egymással beszélget a vásárcsarnokból kijövet, ami az állítólagos szemtanú feltételezése szerint egyeztetés volt, majd egy nővel együtt ment tovább. A szemtanú nem hallotta, miről beszélt a felperes és az alkotmánybíró, semmilyen konkrét tény, körülmény nem merült fel, amiből arra lehetne következtetni, hogy a beszélgetésnek közérdeklődésre számot tartó vetülete volt.

Az egyik fényképfelvételen sem látható a felperes ... alkotmánybíróval, hanem az egyik felperest ábrázoló képen egy nővel együtt sétál, a másik képen a háttér azonossága alapján ugyanebből a képből kivágva ...ról készült hasonló utcai kép mellé helyezve látható. A perbeli, felperest ábrázoló képeken a felperes és ... egymással még beszélgetni sem beszélgetnek, egyáltalán nem olyan cselekvés közben mutatják őket, ami bármilyen közérdeklődésre tarthat számot, vagy a cikkben állított egyeztetésre utalna. A képek ekként semmilyen módon nem hitelesítik a cikk esetleges közérdeklődésre tartó, egyeztetésre vonatkozó állítását.

A felvétel által dokumentált helyzet, a felperes és a cikkben szereplő nő beszélgetése nem tart közérdeklődésre számot. A szemtanú a cikk szerint a felperest bár nyilvános helyen, de nem közéleti megnyilvánulása során észlelte, hanem a magánszféra körébe tartozó helyzetben, egy vásárcsarnokból kijövet. A felvételt pedig akkor készítette, amikor egy nővel együtt ment az utcán, ami nem igazolja, hogy a hozzájárulás nélküli rögzítés és felhasználás a felperes magánszférájának, képmásának védelme alóli kivételt indokolna.

Mindezek alapján - különösen a cikk tartalmára, és a felvételen rögzített mozzanatra figyelemmel - nem tekinthető szükséges és arányos korlátozásnak közérdeklődésre számot tartó ügy bemutatásához, illusztrálásához a perbeli utcai fotó, illetve annak felperest ábrázoló részletének hozzájárulás nélküli megjelenítése.

Az elsőfokú bíróság ezért helyes döntést hozott arra nézve, hogy a perbeli esetben a felvétel közzétételéhez a felperes hozzájárulására szükség lett volna, ennek hiányában pedig a Pp. 346/A. § (1) bekezdése, a Ptk. 2:51. § (1) bekezdése alapján az alperes marasztalására kerülhetett sor.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogszabályoknak megfelelő ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. § folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a másodfokú perköltség megfizetésére, mely a II. rendű alperes javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján 15.000 forint + áfa összegben megállapított ügyvédi munkadíjból állt.

A le nem rótt fellebbezési illetékről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2017. február 3.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró